

Opdracht Deelvraag 1 HC Context Burgers Lage Landen

Wat maakte de opkomst van de stedelijke burgerij in de Nederlanden mogelijk? Periode: 1050 –1302

Je doet in 2-tallen een kort onderzoek naar *Atrecht (huidige Arras)* en *Utrecht* → beiden sterk ontwikkelde handelssteden in de 11e t/m 14e eeuw. Eerst onderzoek je ze stuk voor stuk, daarna ga je op zoek naar overeenkomsten en verschillen tussen beide steden.

Onderstaande kenmerkende aspecten en deelvragen zijn **uitgangspunt** bij je onderzoek.

Als bronnen gebruik je:

Voor Atrecht het boek (blz. 236 - 240). Gebruik ook de bronnen.

Voor Utrecht sites zoals:

<https://www.canonvannederland.nl/nl/utrecht/stad>,

https://nl.wikipedia.org/wiki/Geschiedenis_van_de_stad_Utrecht en

<https://sintmaartenutrecht.nl/wie-was-sint-maarten>

Maar eerst bekijk je deze film: <https://www.youtube.com/watch?v=V37I9He-kO8>

Kenmerkende aspecten

1. De opkomst van handel en ambacht legde de basis voor het herleven van een agrarisch-urbane samenleving
2. De opkomst van de stedelijke burgerij en de toenemende zelfstandigheid van steden
3. het conflict in de christelijke wereld over de vraag of de wereldlijke dan wel de geestelijke macht het primaat behoorde te hebben

Deelvragen

1. Hoe en waardoor **groeide de bevolking** sterk in de regio van het Atrecht en Utrecht van de 11e eeuw? Wees specifiek voor de regio die je beschrijft.

Atrecht

Utrecht

→ **aanvulling:** *bespreek hier de invloed van de bisschop en zijn 'hofhouding' op de groei van de stad*

2. Hoe leidde deze bevolkingsgroei tot het ontstaan van **specialisatie, ambachten, groei van handel** en het ontstaan van de steden? Wees specifiek voor de regio die je beschrijft.

Atrecht

Utrecht

→ **aanvulling:** *noem de belangrijkste vaarwegen + de functie van de werven aan de Oude Gracht*

3. Hoe beïnvloedde de **economische groei** van de stad haar **politieke vrijheid** en **zelfstandigheid**? Welke vrijheden en zelfstandigheden? Wees specifiek voor de regio die je beschrijft.

Atrecht

Utrecht

→ **aanvulling 1:** *hoe en door wie kreeg Utrecht stadsrechten? Noem enkele belangrijkste bepalingen van deze stadsrechten.*

Waarom past onderstaand KA bij deze vraag?

KA: het conflict in de christelijke wereld over de vraag of de wereldlijke dan wel de geestelijke macht het primaat behoorde te hebben

→ **aanvulling 2:** *beschrijf het proces van de bouw van de stadsmuur*

4. Welke **invloedrijke gilden** ontstonden in de steden, wat was het sociale en economische belang van deze gilden voor de gemeenschap en hoe kwam dit tot uiting?

Atrecht

Utrecht

→ **aanvulling:** noem relatie gilden met bouw + bewaking van de stadsmuur

5. Welke **handelsnetwerken** bouwden de stedelijke bevolking op, en welke (zichtbare) gevolgen had dit voor de steden? Wees specifiek voor de regio die je beschrijft.

Atrecht

Utrecht

→ **aanvulling:** *Utrecht was een bedevaartsplaats vanwege patroonheilige St Maarten. Wie was hij, waar bevond zich zijn reliek en welke gevolgen had dit voor de stad Utrecht?*

6. Welke **verschillende sociale groepen** leefden in de steden en hoe verhielden zij zich tot elkaar op politiek en sociaal/economisch en religieus vlak?

Atrecht

Utrecht

→ **aanvulling 1:** *beschrijf de functie + het uiterlijk van enkele 'stadskastelen' + de functie van het Bartholomeus Gasthuis*

→ **aanvulling 2:** *wat is het Kerkenkruis, welke functie had het en wie zijn kanunniken?*

→ **aanvulling 3:** *wat is de Buurkerk en welke functies had deze kerk?*